

ДЕМЧЕНКО Ірина

ад'юнкт кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УПОВНОВАЖЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ЕПІДЕМІЇ (ПАНДЕМІЇ)

Сучасний розвиток суспільства обумовлений існуванням значної кількості різновидів професійної діяльності, яка регламентується інструкціями, положеннями, законами. Водночас організація й проведення слідчих (розшукових) дій може бути віднесена до тих видів діяльності, що характеризується нормативно-правовою регламентацією, обумовленою необхідністю обов'язкового виконання норм закону під час її реалізації. Не меншого значення набуває й те, що діяльність слідчого ґрунтується на соціальній значущості, усвідомлення обов'язку, відповідальності за процесуальні, організаційні, тактичні рішення, прийняття яких, досить часто, пов'язано із психологічним напруженням, необхідністю дотримання прав та врахування інтересів учасників слідчих (розшукових) дій та отриманого результату.

Основні вимоги, організаційно-правового характеру, до діяльності суб'єктів розслідування зосереджені в ряді Законів України та підзаконних нормативно-правових актах. Варто відзначити, що Конституція України, Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України складають правову основу діяльності органів досудового розслідування, про що відзначається у п.1.3. Наказу МВС України від 09.08.2012 р. №686 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Міністерства внутрішніх справ України» [1].

Основоположними принципами відносин між слідчим та учасниками слідчих (розшукових) дій виступають такі положення Конституції України, як: - життя та здоров'я (стаття 3); - гідність і права (стаття 21); - свобода та особиста недоторканість (стаття 29); - безпечне для життя та здоров'я довкілля (стаття 50); - відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю (стаття 56); - знання своїх прав та обов'язків (стаття 57); - презумпції невинуватості (стаття 62); - відмові від давання свідчень проти себе та близьких (стаття 63) [2].

Потребують уваги й положення Конституції України, які декларують захист професійних інтересів суб'єктів розслідування щодо примусу:

- робити те, що не передбачено законодавством (стаття 19); - виконувати явно злочинні розпорядження чи накази (стаття 60); - посягати на права та свободи,

честь і гідність інших людей (стаття 68) [2]. Таким чином Основний закон визначає принципи, що обумовлюють безпеляційне їх дотримання уповноваженими особами під час розслідування.

Водночас реалізація завдань кримінального справдження визначається необхідністю дотримання й інших нормативно-правових актів. Так, в діяльності уповноважених осіб вагомого значення набуває й положення Закону України «Про інформацію» [3], який регулює відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації. При цьому стаття 2. визначає, що основними принципами інформаційних відносин є: - гарантованість права на інформацію; - відкритість, доступність інформації, свобода обміну інформацією; - достовірність і повнота інформації; - свобода вираження поглядів і переконань; - правомірність одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації; - захищеність особи від втручання в її особисте та сімейне життя [3].

В статті 10 розглядуваного Закону за змістом інформація поділяється на такі види: - інформація про фізичну особу; - інформація довідково-енциклопедичного характеру; - інформація про стан довкілля (екологічна інформація); - інформація про товар (роботу, послугу); - науково-технічна інформація; - податкова інформація; - правова інформація; - статистична інформація; - соціологічна інформація; - критична технологічна інформація [3]. Зазначені положення варто оцінювати не лише з позиції можливості стороннього доступу з боку незацікавлених у розслідуванні осіб до відомостей кримінального провадження, а й вірної оцінки тих подій, що супроводжують процеси в державі, визначають зміст діяльності уповноваженої особи з організації розслідування та проведення окремих слідчих (розшукових) дій.

Закон України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» визначає Поняття, права і обов'язки осіб, щодо яких здійснюються заходи забезпечення безпеки, та органів, які її забезпечують забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві

Стаття 1 «Поняття забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» даного Закону визначає, що у виявленні, попередженні, припиненні, розкритті або розслідуванні кримінальних правопорушень, а також у судовому розгляді кримінальних проваджень, - це здійснення правоохоронними органами правових, організаційно-технічних та інших заходів, спрямованих на захист життя, житла, здоров'я та майна цих осіб від протиправних посягань, з метою створення необхідних умов для належного відправлення правосуддя [4].

Зазначене дозволяє наголосити, що епідемія (пандемія) має розглядатись як умова, котра ускладнює/ унеможлиблює забезпечення принципів Основного закону України та інших нормативно-правових актів в реалізації

завдань кримінального провадження. Відповідно, наведені та інші нормативно-правові акти обумовлюють діяльність уповноважених осіб в умовах епідемії (пандемії) як більш складну. Їх використання визначатиме як дотримання принципів законності, так і забезпечення результативності розслідування. Без цього правовий режим діяльності уповноважених осіб як представників держави не може визначатись як такий.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України Наказ МВС України від 09.08.2012 р. №686 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Міністерства внутрішніх справ України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1769-12#Text>.

2. Конституція України 28 червня 1996 року, ред. від 15.05.2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> \ (дата звернення: 12.03.2016).

3. Закон України «Про інформацію» від 02.10.92 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 28.01.2023).

4. Закон України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» № 3782-ХІІ від 04. Лютого 1994 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12#Text>.

IVONINA Anna

cadet of the 3th year,
Dnipropetrovsk State
University of Internal Affairs

Supervisor:

Natalia PAVLOVA

candidate of legal sciences,
associate professor
Associate Professor of the Department
of Forensics and Pre-Medical Training
Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs

**NUTRITION FOR THE SELECTION OF EVIDENCE
IN THE MIND OF THE MILITARY STATION**

The head of the criminal investigation is called to follow the path of collecting and evaluating evidence, de fundamental methods, methods and methods, elements of the methodology of criminalistics. The selection of evidence became particularly relevant, even with the beginning of the anti-terrorist operation at the gatherings of Ukraine in 2014, it became more pronounced in 2022, with the beginning of a large-scale aggressive invasion of Russia into Ukraine, the shards of the day to the problematic aspects of the pershochergov's story from the selection of evidence of